

**Szkolny Program
Wychowawczo – Profilaktyczny**

Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Bolesława Chrobrego

w Szczecinie

Rok szkolny 2025/2026

WPROWADZENIE

Wychowanie jest jednym z kluczowych aspektów procesu edukacyjnego, który kształtuje rozwój i osobowość ucznia, przygotowując go do życia w społeczeństwie. Zgodnie z definicjami zaprezentowanymi przez B. Milerskiego i B. Śliwerskiego, wychowanie można rozumieć na różne sposoby: jako oddziaływanie na osobowość i rozwój jednostki lub jako wzajemny dialog, w którym obie strony wzbogacają się nawzajem. Współczesne rozumienie wychowania podkreśla partnerstwo, zaufanie, empatię i wzajemne uczenie się, co staje się fundamentem naszych działań wychowawczych w szkole.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bolesława Chrobrego w Szczecinie jest próbą integracji uniwersalnych wartości z codziennym życiem szkolnym. Skierowany jest na rozwijanie i wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów oraz zapobieganie problemom i zachowaniom ryzykownym. Jego celem jest stworzenie środowiska, które promuje bezpieczeństwo, szacunek, odpowiedzialność, uczciwość i tolerancję.

Nasza szkoła jest miejscem, które dąży do kształtowania uczniów w oparciu o wartości takie jak rodzina, przyjaźń, wspólnota, szacunek, zaangażowanie, pasja i empatia. Współpracujemy z rodzicami i lokalną społecznością, aby zapewnić uczniom optymalne warunki do rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i społecznego. Wierzymy, że przykładem dorosłych, zarówno w szkole, jak i w domu, najskuteczniej kształtujemy młodych ludzi.

Program ten jest wynikiem analizy potrzeb naszej społeczności szkolnej i uwzględnia zarówno wyniki ewaluacji, jak i wnioski z wcześniejszych działań wychowawczych i profilaktycznych. Jest spójny z wymaganiami podstawy programowej i statutu szkoły oraz odpowiada na potrzeby uczniów, rodziców i nauczycieli.

Ewaluacja przeprowadzona w czerwcu 2025 r. wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wykazała wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole oraz dobrą atmosferę relacji rówieśniczych. Respondenci podkreślali zaangażowanie kadry pedagogicznej, szybkie reagowanie na trudne sytuacje wychowawcze oraz dostępność specjalistów. Wskazano jednocześnie na potrzebę dalszego rozwijania wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, zwłaszcza w zakresie zdrowia psychicznego i relacji rówieśniczych, oraz na konieczność wprowadzania większej liczby działań integrujących społeczność szkolną.

Naszą misją jest stworzenie bezpiecznego i sprzyjającego nauce środowiska, w którym uczniowie będą mogli rozwijać swoje umiejętności, poszerzać wiedzę oraz kształtować się na odpowiedzialnych i aktywnych obywateli. Program wychowawczo-profilaktyczny odgrywa kluczową rolę w realizacji tej misji, a wspólna współpraca całej społeczności szkolnej stanowi fundament naszych osiągnięć.

I. DIAGNOZA POTRZEB WAŻNYCH DLA CAŁEJ SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Program wychowawczo-profilaktyczny został skonstruowany na bazie diagnozy środowiska szkolnego, z wykorzystaniem niżej wymienionych narzędzi:

- a. obserwacji dokonywanych przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga szkolnego, uczniów, rodziców, dyrekcję;
- b. ankiet dla nauczycieli, uczniów i rodziców;
- c. rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami, pracownikami obsługi;
- d. analizy dokumentacji zawartej w teczkach wychowawców;
- e. analizy wyników pracy zespołów: przedmiotowych oraz zespołu opiekuńczo-wychowawczego;
- f. wniosków z realizacji Programu wychowawczo - profilaktycznego szkoły.

Analiza przeprowadzonej diagnozy środowiska szkolnego wskazała, że dotychczasowe oddziaływania wychowawczo – profilaktyczne przynoszą oczekiwane efekty, co jest wskazaniem do dalszego utrwalania pozytywnych postaw i zachowań naszych uczniów. Przez czynniki chroniące rozumiemy własności indywidualne, relacje z ludźmi oraz zasoby środowiska, które mogą neutralizować działanie czynników ryzyka.

CZYNNIKI CHRONIĄCE:

- pozytywny klimat szkoły, potwierdzony w ankietach przez uczniów, rodziców i nauczycieli;
- poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów, wzmacniane dzięki systematycznym dyżurom nauczycieli i monitoringowi szkolnemu;
- zaangażowanie kadry pedagogicznej, szybka reakcja na trudne sytuacje wychowawcze oraz gotowość do udzielania pomocy;
- życzliwość i otwartość nauczycieli, budująca zaufanie uczniów i rodziców;

- codzienna dostępność pedagoga i psychologa szkolnego, umożliwiająca szybkie uzyskanie wsparcia;
- dobre relacje rówieśnicze, w tym wzajemna pomoc i wsparcie koleżeńskie;
- współpraca szkoły z instytucjami wspierającymi (PPP, MOPR, policja, straż miejska), wzmacniająca system bezpieczeństwa;
- aktywność rodziców w życiu szkoły (udział w Radzie Rodziców, inicjatywy integracyjne, np. kiermasze, akcje charytatywne);
- rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych uczniów poprzez warsztaty oraz zajęcia profilaktyczne;
- sukcesy uczniów w nauce, konkursach i działaniach społecznych, wzmacniające poczucie własnej wartości i motywację do dalszej pracy;
- stworzenie warunków skutecznego wsparcia do rozwoju i dalszej nauki uczniom przybyłym z Ukrainy – uchodźcom;

Mocne strony szkoły w zakresie pracy wychowawczej i profilaktycznej:

- stworzenie warunków skutecznego wsparcia do rozwoju i dalszej nauki uczniom przybyłym z Ukrainy – uchodźcom;
- zwracanie szczególnej uwagi na indywidualne potrzeby uczniów, co umożliwia dostosowanie wsparcia do konkretnej sytuacji wychowawczej;
- codzienna dostępność pedagogów i psychologa w szkole, wspierająca uczniów w rozwiązywaniu problemów emocjonalnych i społecznych;
- szybkie i skuteczne reagowanie specjalistów na sytuacje problemowe, co zapobiega eskalacji trudnych zachowań;
- natychmiastowe reagowanie na zagrożenia życia i zdrowia uczniów, co zwiększa poczucie bezpieczeństwa w szkole;
- regularne organizowanie spotkań i prelekcji ze strażą miejską oraz policją przyczynia się do podniesienia świadomości uczniów w zakresie bezpieczeństwa w życiu codziennym;
- zaangażowanie nauczycieli w działania wychowawcze, które wspiera harmonijny rozwój uczniów i budowanie właściwych postaw;
- życzliwość i otwartość nauczycieli na potrzeby wielokulturowej społeczności szkolnej sprzyjające integracji i wzajemnemu zrozumieniu;

- dobra komunikacja między nauczycielami, specjalistami i rodzicami, co tworzy atmosferę współpracy i wzajemnego wsparcia;
- organizowanie zajęć przez wykwalifikowanych specjalistów podnosi poziom profesjonalizmu w działaniach wychowawczych i profilaktycznych;
- wspólne i skuteczne komunikowanie się nauczycieli oraz specjalistów umożliwia szybkie i skuteczne rozwiązywanie problemów wychowawczych;
- prowadzenie zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, które wspierają uczniów w rozwoju umiejętności interpersonalnych;
- regularne warsztaty profilaktyczne prowadzone przez pedagoga i psychologa, wspierające prewencję zachowań ryzykownych i promujące zdrowy styl życia.

Przez czynniki ryzyka rozumiemy właściwości indywidualne, cechy środowiska społecznego i efekty ich interakcji, które wiążą się ze zwiększonym ryzykiem powstawania nieprawidłowości, zaburzeń, chorób:

Czynniki ryzyka:

- uczniowie wymagający wsparcia ze strony szkoły i innych instytucji, osiągający słabe wyniki nauczania;
- uczniowie wymagający wsparcia ze strony szkoły i innych instytucji, osiągający słabe wyniki nauczania;
- problemy z agresją (słowną, fizyczną) wśród uczniów;
- trudności w radzeniu sobie z emocjami;
- trudności w egzekwowaniu obecności uczniów w szkole;
- utrzymywanie relacji z młodzieżą używającą substancji psychoaktywnych, młodzieżą popełniającą wykroczenia i inne zachowania antyspołeczne;
- problemy z dyscypliną na lekcjach;
- niepowodzenia szkolne; trudna sytuacja rodzinna wielu uczniów i niskie wykształcenie rodziców;
- niska świadomość edukacyjna wśród rodziców dzieci z trudnościami w nauce lub wychowaniu, prowadząca do ograniczonej współpracy ze szkołą;
- ograniczone środki na pomoc psychologiczno – pedagogiczną;

Wnioski z ewaluacji programu za rok szkolny 2024/2025

Na podstawie przeprowadzonych ankiet oraz rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami sformułowano następujące wnioski:

- Uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, pozytywnie oceniają atmosferę oraz relacje z rówieśnikami i nauczycielami.
- Rodzice wysoko oceniają zaangażowanie nauczycieli, ich życzliwość oraz szybkie reagowanie w sytuacjach problemowych. Zwracają uwagę na potrzebę dalszego wspierania dzieci w zakresie radzenia sobie ze stresem i emocjami.
- Nauczyciele podkreślają, że klimat szkoły sprzyja współpracy, jednak wskazują na potrzebę większej systematyczności w dokumentowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych oraz intensyfikacji współpracy z rodzicami uczniów zagrożonych niepowodzeniami szkolnymi.
- We wszystkich grupach respondentów powtarza się potrzeba dalszego rozwijania działań integracyjnych, w tym większego zaangażowania uczniów w życie szkoły poprzez samorząd i wolontariat.

Rekomendacje do pracy w roku szkolnym 2025/2026

1. Rozszerzenie działań w zakresie profilaktyki zdrowia psychicznego, ze szczególnym uwzględnieniem relacji rówieśniczych i przeciwdziałania zachowaniom depresyjnym.
2. Zwiększenie liczby warsztatów i spotkań poświęconych radzeniu sobie z emocjami i stresem.
3. Wzmacnianie integracji społeczności szkolnej poprzez wspólne działania uczniów, rodziców i nauczycieli.
4. Rozwijanie aktywności uczniowskiej poprzez większe wsparcie dla samorządu uczniowskiego i wolontariatu.
5. Zacieśnienie współpracy z rodzicami uczniów wymagających dodatkowej pomocy edukacyjnej i wychowawczej.

II. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, które określa zadania szkoły.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej - kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole - kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych. Wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej. Zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii. Nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1250).

KONCEPCJA PRACY SZKOŁY

STATUT SZKOŁY

MODEL ABSOLWENTA

SZKOLNY ZESTAW PROGRAMÓW NAUCZANIA

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku oraz propozycje ich rozwiązania;
- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, postaw etycznych i wybranych wartości, klimatu szkoły, profilu rodziny uczniów;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania.

CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

Sformułowanie celów ogólnych powinno uwzględniać cztery aspekty wychowania:

- **wspomaganie** naturalnego rozwoju (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel – uczeń);
- **wspomaganie** naturalnego rozwoju (zaspokajanie potrzeb, rozwijanie potencjałów i możliwości, budowanie wspierającej relacji nauczyciel – uczeń);
- **kształtowanie sposobu myślenia i postaw** uznawanych za pożądane (ujętych np. w opisie sylwetki wychowanka, kreowanie i wskazywanie wzorców, przekazywanie wartości istotnych z punktu widzenia danej kultury, kształtowanie i wzmacnianie postaw prospołecznych);
- **profilaktykę** zachowań ryzykownych (diagnozowanie zagrożeń, wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności pomagające w radzeniu sobie z tymi zagrożeniami, proponowanie alternatywnych sposobów funkcjonowania, ochrona przed bezpośrednimi niebezpieczeństwami);
- **korektę deficytów i urazów** (złych, nie konstruktywnych doświadczeń) powstałych w toku wcześniejszego wychowania (diagnoza deficytów, konstruowanie sytuacji wychowawczej w taki sposób, by uczeń mógł zdobywać doświadczenia korygujące dotychczasowe urazy).

CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI W ROKU SZKOLNYM 2025/2026

Cele główne:

- kształtowanie właściwych relacji z drugim człowiekiem poprzez kreowanie odpowiednich wzorców do wybranych wartości, także w sytuacji nauczania zdalnego;
  - zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych;
  - wprowadzenie uczniów w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukację patriotyczną, nauczanie historii oraz poznawania polskiej, europejskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych;
- rozwijanie u uczniów kompetencji cyfrowych, postaw i umiejętności związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem;
- rozwijanie u uczniów kompetencji cyfrowych, postaw i umiejętności związanych z bezpieczeństwem i zdrowiem;
- rozwój doradztwa zawodowego;
- wzmocnienie edukacji ekologicznej, wdrażanie do odpowiedzialności za środowisko naturalne;
- zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom przybyłym z Ukrainy.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie właściwych relacji międzyludzkich i koleżeńskich, wyrażonych szacunkiem dla innych osób, empatią i otwartością na potrzeby drugiego człowieka;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i emocjami oraz wzmocnianie świadomości w zakresie dbania o zdrowie psychiczne;
- budowanie poczucia przynależności, integracji rówieśniczej i współodpowiedzialności za klasę i szkołę;
- wspieranie aktywności uczniowskiej poprzez rozwój samorządu szkolnego, wolontariatu i udział w akcjach społecznych;
- pogłębianie współpracy szkoły z rodzicami, szczególnie w zakresie wsparcia uczniów wymagających pomocy edukacyjnej i wychowawczej;
- rozwijanie postaw prospołecznych i obywatelskich, w tym poczucia odpowiedzialności za społeczność lokalną, region i ojczyznę;

- promowanie zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej oraz działań proekologicznych;
- rozwijanie zainteresowań, kreatywności i pasji uczniów, w tym poprzez projekty edukacyjne („Laboratoria przyszłości”, działania artystyczne i sportowe);
- przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego i bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych, w tym promowanie higieny cyfrowej i przeciwdziałanie zagrożeniom w sieci (cyberprzemoc, dezinformacja, uzależnienia cyfrowe);
- przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji dotyczących dalszego kształcenia i przyszłej aktywności zawodowej;
- wspieranie integracji uczniów z doświadczeniem migracyjnym i budowanie otwartej, wielokulturowej społeczności szkolnej.

Wskaźniki realizacji celów (kryteria sukcesu):

Uczniowie będą:

- wybierać właściwy sposób komunikowania się w relacjach z rówieśnikami, odróżniać dobro od zła, rozwiązywać konflikty w sposób akceptowany społecznie, dbać o kulturę języka;
- kierować się w swoim postępowaniu również dobrem innych, przejawem czego będzie podejmowanie działań dla innych osób na zasadzie wolontariatu, pomocy koleżeńskiej, akcji charytatywnych;
- projektować, współpracować i organizować działania dla klasy i szkoły;
- posiadać wiedzę na temat historii i kultury europejskiej, polskiej, oraz znać ich dziedzictwo duchowe i materialne;
- znać sposoby przeciwdziałania różnego rodzaju zagrożeniom i właściwie oceniać sytuacje trudne, w tym wynikające z cyberprzemocy i bezpieczeństwa w Internecie;
- podejmować działania na rzecz własnego zdrowia;
- prezentować swoje pasje i zainteresowania na forum klasy, szkoły;
- podejmować działania proekologiczne;
- podejmować decyzję o kierunku dalszego kształcenia.

Sposoby sprawdzania realizacji założonych celów:

- obserwacja zachowań uczniów oraz ich działań podejmowanych w zakresie realizacji programu;
- analiza sytuacji wychowawczej, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych, przeprowadzona przez pedagoga szkolnego na koniec roku szkolnego;
- ewaluacja programu pod koniec roku szkolnego 2025/2026, pod kątem realizacji celów i uzyskanych efektów.

Ewaluacja programu w roku szkolnym 2024/2025 została przeprowadzona na podstawie ankiet skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli, a jej wnioski i rekomendacje zostały wykorzystane przy planowaniu niniejszego programu.